

Waterbeheersing en waterkwaliteit:

Een verbeterde afwatering in het landbouwgebied kan tot gevolg hebben dat piekdebieten in waterlopen toenemen. Dit wordt opgelost door het bergen en infiltreren van water in het **slotenstelsel** en door het verhogen van het bufferend vermogen van het **waterlo-penstelsel**.

De zones voor natuur en oeverstro-ken langsheen waterlopen moeten de waterlopen beter beschermen tegen inspoeling van meststoffen en pesticiden.

Er zal tijdens de uitvoeringsfase nog onderzocht worden of het zinvol is om bufferbekkens aan te leggen ter hoogte van rioolover-storten.

Recreatie:

De ruilverkaveling verbetert de toe-gankelijkheid van het gebied voor recreanten door de aanleg van wandellussen vanuit de bebouw-de kernen en door de aanleg van

'trage' verbindingen doorheen het landelijk gebied. Voorbeelden zijn wandelpaden vanuit Rijkvorsel naar Merksplaskolonie of Bolk en vanuit Hoogstraten naar Achtel, Bolk of Wortelkolonie. In Bolk kun-nen de recreanten hun weg verder zetten in de richting van bijvoor-beeld Merksplas.

De te ontwikkelen natuurzones langsheen de waterlopen worden voor de recreanten ontsloten door de aanleg van laarzenpaden.

Verkeersveiligheid:

Op een aantal kruispunten is ver-keersveiligheid niet optimaal ten gevolge van een slechte zichtbaar-heid. Door het heraanleggen van kruispunten en het voorzien van alternatieve ontsluitingen wordt hieraan een oplossing geboden.

WIE BETAALT WAT?

De totale kostprijs van het ruilverkavelingsproject Rijkvorsel-Wortel wordt geraamd op 16,75 miljoen euro.

- Het Vlaamse gewest zal het grootste deel van de kosten dragen. Afhanke-lijk van de aard van de werken worden de kosten voor 60 tot 100% betaald door het Vlaamse gewest;

- De gemeenten Rijkvorsel en Merksplas en de stad Hoogstraten beta-len de bijkomende betoelaging voor wegeniswerken en werken voor land-schapszorg. Afhankelijk van de aard van de werken betalen de gemeenten en de stad 20 tot 40% van deze kosten.

- De Provincie Antwerpen betaalt voor 40% de werken aan waterlopen van 2^e en 3^e categorie;

- De eigenaars (en dus niet de gebruikers) betalen voor de inrichting van de nieuw kavel het aandeel van de kosten dat niet door het Vlaamse gewest gesubsidieerd wordt. Hun bijdrage wordt berekend naar gelang van de verbeteringswerken die de eigen gronden ondergaan.

INFO EN INSPRAAK OPENBAAR ONDERZOEK

Documenten

Indien u belanghebbende (eigenaar of gebruiker) bent in het ruilverkave-lingsproject Rijkvorsel-Wortel dan kreeg u deze nieuwsbrief toegestuurd met een aangetekende zending waarin u ook volgende documenten aantrof:

- Een brief vanwege de Vlaamse minister voor Omgeving, Natuur en Land-bouw waarin u op de hoogte gebracht wordt van het openbaar onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling Rijkvorsel-Wortel en van het ontwerp van MER. Deze brief geeft u onder meer de opsomming van de documen-ten die in onderzoek gaan, waar dit gebeurt en wanneer.
- Naargelang u eigenaar of gebruiker bent (of allebei), een eigendoms- en gebruiksblad met uw persoonlijke gegevens en gegevens over uw grond(en) in het ruilverkavelingsproject.

Wat, wanneer en waar?

Wat gaat in onderzoek?

- het ontwerp van kavelplan. Dit is een plan met alle kadastrale percelen die in het ruilverkavelingsproject liggen;
- de lijsten met per kadastraal perceel:

- > volgens de kadastrale gegevens, de naam, het adres van de eigenaar en vruchtgebruiker en van de oppervlakte;
- > volgens de gegevens verstrekt door de eigenaar of vruchtge-bruik, de naam en het adres van de gebruikers met opgave van de in bedrijf genomen oppervlakten;

- het ontwerp van ruilverkavelingsplan met de voorgestelde uit te voeren maatregelen;
- de kostenraming van de uit te voeren werken en een inschatting van het gedeelte ten laste van de eigenaars en vruchtgebruikers;
- de beslissing van de dienst MER over de reikwijdte, het detaillering-niveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER, de bijzondere richtlijnen en de goedkeuring van de voorgestelde opstellers van het plan-MER;
- het ontwerp van plan-MER.

Wanneer?

Het openbaar onderzoek duurt 60 dagen **van 19/06/2018 tot en met 17/08/2018**.

Waar?

Alle documenten worden neergelegd op de gemeentehuizen van Rijkvorsel (Molenstraat 5, 2310 Rijkvorsel) en Merksplas (Markt 1, 2330 Merksplas) en op het stadhuis van Turnhout (Vrijheid 149, 2320 Hoogstraten) en staan online, met uitzondering van hierboven vermelde lij-s-ten, op de internetsites van:

- de betrokken gemeenten en stad www.rijkvorsel.be, www.merksplas.be, www.hoogstraten.be;
- van de Vlaamse Landmaatschappij: www.vlm.be – zoekopdracht Rijkvorsel - Wortel ingeven;
- van het Departement Omgeving: www.mervlaanderen.be.

<https://www.vlm.be/nl/projecten/Paginas/Rijkvorsel-Wortel.aspx>

Infomarkten

Om het publiek te informeren over het ruilverkavelingsproject, organiseert de Vlaamse Landmaatschappij twee infomarkten, waar u van harte wel-kom bent. Achteraf is er de mogelijkheid om met projectmedewerkers te praten.

De infomarkten vinden plaats op:

- Donderdag 14 juni in het stadhuis van Hoogstraten (Vrijheid 149), ontvangst vanaf 19u30, start om 20u
- Zaterdag 16 juni in de parochiehuys van Sint-Jozef (Pastoor Lambrechtsstraat 1, Rijkvorsel), ontvangst vanaf 9u30, start om 10u

Zitdagen

Gedurende de periode van het openbaar onderzoek heeft u de mogelijk-heid om op de gemeentehuizen, tijdens de openingsuren, alle documenten in te kijken.

Ambtenaren van de Vlaamse Landmaatschappij zullen gedurende deze periode op bepaalde momenten ook in het **gemeentehuis van Rijkvorsel** ter beschikking zijn om bij het bekijken van de documenten de nodige info te verstrekken. U brengt dan best de lijsten mee die u in de aangetekende zending ontvangen heeft. Ze bevatten de gegevens waarover wij beschikken in verband met uw eigendom en/of gebruik van gronden in het ruilverka-velingsproject.

	VM	NM	A
maandag 25/06*, 06/08		x	x
dinsdag 03/07, 31/07*, 14/08	x	x	
woensdag 20/06, 27/06*, 04/07, 01/08,	x	x	
donderdag 21/06, 28/06, 05/07, 02/08*, 09/08, 16/08	x	x	

VM	voormiddag, 9:30 - 12:00 uur, vrij toegankelijk
NM	namiddag, 13:00 - 16:00 uur, op afspraak
A	avond, 17:00 - 19:30 uur, vrij toegankelijk
*	aanwezigheid gemachtigde van de minister

Afspraken kan u maken via volgende website:

www.vlm.be/nl/projecten/Paginas/Rijkvorsel-Wortel.aspx (of u typt 'Rijkvorsel' in de zoekbalk op www.vlm.be)

Bezwaar neerleggen of onnauwkeurigheden melden

U heeft tijdens het openbaar onderzoek de mogelijkheid om te wijzen op onnauwkeurigheden of bezwaar aan te tekenen.

U kunt hiervoor, bij voorkeur, schriftelijk reageren door uw brief te richten tot het college van burgemeester en schepenen van de gemeenten Rijk-vorsel en Merksplas en van de stad Hoogstraten. Indien u toch mondeling wenst te reageren, dan kan dit bij de burgemeesters van de voormelde gemeenten en stad (eventueel vervangen door een gemachtigde schepenen) en bij de gemachtigde van de minister of bij één van hen.

De gemachtigde van de minister zal hiervoor aanwezig zijn op zitdagen die in bovenstaande tabel gemerkt zijn met een *.

Na verloop van het openbaar onderzoek nemen de colleges van burge-meester en schepenen de opmerkingen en bezwaren op in een proces-verbaal dat naar de minister van Omgeving, Natuur en Landbouw wordt verstuurd, die o.a. op basis hiervan oordeelt over het nut van het ruilverka-velingsproject en de definitieve afbakening van het project.

Ruilverkaveling RIJKEVORSEL - WORTEL

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VL.M.be
LNE.be

Wat is ruilverkaveling?

Ruilverkaveling (RVK) is een instrument waarmee de overheid in een landbouwgebied een toekomstgerichte en rendabele landbouwuitbating mogelijk maakt. Landbouwpercelen worden herschikt tot aaneengesloten, regelmatige en goed toegankelijke kavels die zo dicht mogelijk bij de bedrijfszetel liggen. Hiervoor worden bv. wegen heraangelegd of afgeschaft en wordt de waterhuishouding aangepakt.

Ruilverkaveling gaat niet enkel landbouweconomisch te werk. Er is ook ruimte voor natuur- en landschapontwikkeling, zorg voor erfgoed, verkeersveiligheid, recreatie ....

HET VERLOOP VAN EEN RUIVERKAVELINGSPROJECT

Het verloop van een ruilverkavelingsproject kan in twee grote fasen ingedeeld worden:

Eerste fase, een tijd van plannen...

In deze fase wordt het nut van een ruilverkaveling voor het gebied van nabij bestudeerd en wordt de grens van het ruilverkavelingsproject bepaald. De meerwaarde van ruilverkaveling moet tijdens het opmaken van het ruilverkavelingsplan en van

het bijhorende milieueffectrapport (MER) blijken.

Deze onderzoeksfase wordt afgerond met een openbaar onderzoek waarbij het publiek en de belanghebbenden (eigenaars en gebruikers) het ontwerp van ruilverkavelingsplan, de ontwerpversie van de afbakening van het ruilverkavelingsproject en de ontwerpversie van het MER onder de loep kunnen nemen.

De bevoegde minister kan onder andere op basis van dit onderzoek het nut van de ruilverkaveling inschatten, het ruilverkavelingsproject definitief afbakenen en het startsein geven tot uitvoering van het project.

Tweede fase, een tijd van werken...

Tijdens de uitvoeringsfase worden de maatregelen, die op het ruilverkavelingsplan schematisch weergegeven staan, op het terrein gerealiseerd.

Ook deze fase gaat gepaard met een aantal openbare onderzoeken, waarbij de eigenaars en gebruikers van gronden in het ruilverkavelingsproject de kans krijgen opmerkingen of bezwaren te uiten over ondermeer de waardebeoordeling van de gronden die ze inbrengen in de ruil, de nieuwe kavels die aan hen toebedeeld worden, de aangerekende kosten, ...

Eindpunt van deze fase en van het hele ruilverkavelingsproject is het verkrijgen van de ruilverkavelingsakte, die de eigendoms- en gebruikerssituatie juridisch vastlegt, en van de aanvullende ruilverkavelingsakte, die de financiële aspecten hiervan regelt.

... en in Rijkevorsel, Hoogstraten en Merksplas?

Het openbaar onderzoek dat nu van start gaat, is de laatste grote stap van de onderzoeksfase, die in 1996 aanvatte met de opdracht van de minister tot het opstellen van het ruilverkavelingsplan en het afbakenen van het ruilverkavelingsproject.

De minister kan na dit openbaar onderzoek het project beëindigen, een aanvullend onderzoek instellen, of de ruilverkaveling nuttig verklaren. Deze beslissing wordt in 2019 verwacht.

Het ruilverkavelingsproject Rijkevorsel - Wortel

De ruilverkaveling die momenteel voor Rijkevorsel-Wortel onderzocht wordt, is ongeveer 2.500 ha groot en ligt op het grondgebied van de gemeenten Rijkevorsel en Merksplas en van de stad Hoogstraten.

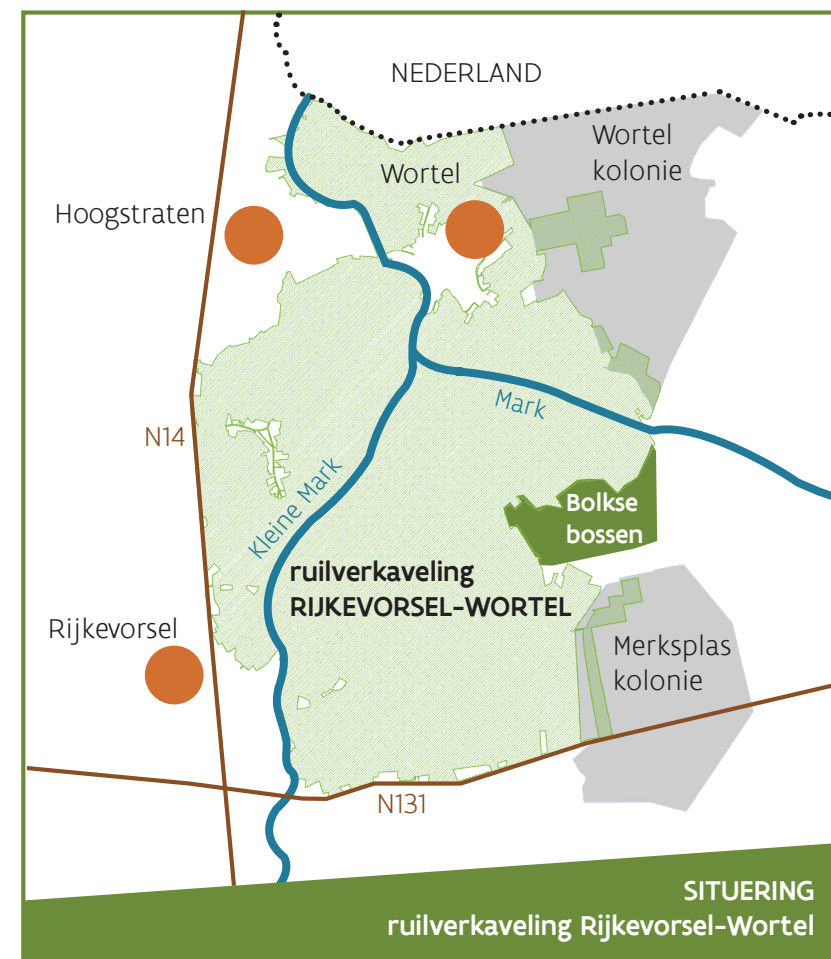
SITUERING

U vindt de situering van het ruilverkavelingsproject op de onderstaande kaart.

Meer in het detail is de begrenzing:

- aan de noordzijde: de rijksgrens met Nederland;
- aan de oostzijde: Wortelkolonie, de Bolkse bossen en Merksplaskolonie. Delen van deze twee kolonies zijn betrokken bij deze ruilverkaveling. De Bolkse bossen liggen niet in het ruilverkavelingsproject;
- aan de zuidzijde: de gewestweg tussen Merksplas en Rijkevorsel (N131);
- aan de westzijde: de bebouwing van Rijkevorsel en Hoogstraten en de gewestweg tussen Rijkevorsel en Hoogstraten (N14).

Woonzones werden zoveel mogelijk uit de ruilverkaveling gehouden.

DE KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP VAN RUIVERKAVELINGSPLAN

Het ontwerp van ruilverkavelingsplan voorziet een brede waaier aan maatregelen die een oplossing bieden aan knelpunten in de regio en die ingaan op kansen die er zijn.

Landbouw:

De ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel kan de landbouwers hulp bieden door de landbouwgronden te herverkavelen. Bedrijven, met

kavels die zoveel mogelijk rond de bedrijfszetels gegroepeerd zijn en regelmatig van vorm zijn, kunnen aanzienlijk besparen op arbeids- en transportkosten. De herverkaveling van percelen is momenteel nog niet uitgetekend. Dit huzarenstuk, waarbij alle eigenaars en gebruikers betrokken zullen worden, start na de nuttigverklaring van het ruilverkavelingsproject en zal een aantal jaren in beslag nemen.

De realisatie van de **nieuwe kavelstructuur** gaat gepaard met de nodig kavelinrichtingswerken. Na de uitvoering van het ruilverkave-

lingsproject hebben de landbouwkavels een goede afwatering en zijn ze rechtstreeks ontsloten via een openbare weg (of indien nodig via een erfdienstbaarheid).

Een noodzakelijke voorwaarde om de voordelen van de herverkaveling optimaal te benutten is een aanpassing en een verbetering van het wegennet. Wegen die tussen percelen liggen, die na de herverkaveling

den in de **beekvalleien**. Deze natuurwaarden zijn door Europa erkend doordat in de vallei van de Mark een NATURA 2000-gebied aangeduid is. Het ruilverkavelingsproject tracht deze natuurwaarden veilig te stellen door het **inrichten**, maar ook het **verwerven** van de voor natuur belangrijkste zones in de beekvalleien.

Inrichten

De ontwikkeling van een beekdallandschap van ± 120 ha wordt nagestreefd, bestaande uit een geheel van ± 40 ha half-natuurlijke graslanden, ± 40 ha elzenbroekbossen en ± 40 ha ruigten, poelen, vennen, ...

Verwerven

Sinds de start van het ruilverkavelingsproject in 1996 heeft de Vlaamse Landmaatschappij in het gebied gronden aangekocht. Door de herverkaveling wordt een gedeelte van deze gronden in de beekvalleien geleegd. Bij het verkrijgen van de ruilverkavelingsakte worden deze gronden eigendom van het Agentschap voor Natuur en Bos, die instaan voor het verder beheer.

De Noorderkempen is een belangrijk gebied voor trekkende en pleisterende **weidevogels**. In het ruilverkavelingsproject worden 2 stapstenen ingericht waar deze vogels plaats hebben om te broeden en van waaruit ze kunnen foerageren. De inrichting van deze 2 stapstenen vult de maatregelen aan die in het verleden reeds genomen zijn door de ruilverkavelingen Sint-Lenaerts, Weelde, Merksplas en Zondereigen. Ook deze stapstenen zullen bij het verkrijgen van de ruilverkavelingsakte eigendom worden van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Landschap:

Het landschap van het ruilverkavelingsgebied is gekenmerkt door

een geheel van gesloten boscomplexen (Wortelkolonie, Bolkse Bossen), halfopen beekvalleien (Mark, Kleine Mark, Bolkse beek, Hollandse loop) en open landbouwgebieden.

De cultuurhistorie speelt een belangrijke rol in het ontstaan van het landschap. Deze ligt immers aan de basis van onder andere het drevenlandschap rond het kasteel van Hoogstraten, het compartimentenlandschap van de kolonies, maar ook van de schilvormige ontginningpatronen rond de oude nederzetting van Achtel, de beemden langsheen de waterlopen en de eerder grootschalige kavelstructuren ter hoogte van de jongste heideontginningen.

Het ruilverkavelingsplan versterkt de eigenheid van het landschap door het aanleggen en ontwikkelen van groene landschapselementen en door de inrichting van de zones voor natuur.

Korte omloophout

Het ruilverkavelingsplan voorziet de mogelijkheid om enkele nieuwe, groene landschapselementen aan te leggen onder de vorm van energiehout. Deze opportuniteit streeft, naast de inrichting van het landschap, ook een economische meerwaarde na, waardoor ook het onderhoud en het beheer geregeld is. De haalbaarheid van deze maatregel wordt onderzocht in de fase van de uitvoering van de ruilverkaveling.